మరుభూమిలో మరబొమ్మ

జి.సాయిరమేష్ (రాధ)

అతి శీతల పానీయం అత్యంత హుందాగా సేవిస్తూ కూర్చున్నారు నాగభూషణంగారు ఎయిర్ కండిషన్డ్ అద్దాలగదిలో తనకి అత్యంత ప్రీతికరమైన వూగుడు కుర్చీలో వుల్లాసంగా వూగుతూ

"ఏమోయ్, సత్యం యింకా రాలేదేమిటి" అన్నారు ఆతృతగా చేతి గడియారం చూసుకుంటూ

"ఈసరికి వచ్చివుండాలి సార్ మరి ఏమయ్యిందో ఏమిటో" అన్నాడు సెక్రటరీ చంద్రశేఖరం చేతులు కట్టుకుని నిలబడి

"విషయం ఏమిటో వివరంగా చెప్పావా?

"మీరు చెప్పమన్నట్లే చెప్పాను సార్!"

"అయితే వస్తాడంటావా" అన్నారు అనుమానంగా సెక్రటరీని పైనుంచి క్రిందవరకూ పరీక్షగా చూస్తూ

నాగభూషణం పేరు ప్రతిష్ఠలున్న సమితి ప్రెసిడెంటు తాత ముత్తాతలు తేలికగా గడించి పెట్టిన ఆస్తి పాస్తులతో రాణిస్తోన్న పెద్ద మనిషి

తనకోసం కష్టపడి పని చేసే వాళ్ళు ఎందరో వున్నారని తెలిస్తే మానవుడు శరీరాన్ని భారీగా పెంచుకోగలడు వళ్ళు అలవకుండా వుయ్యాల బల్లమీద హాయిగా శయనించి సేద తీర్చుకుంటూ పంటిని విపరీతంగా పెంచుకున్నాడు నాగభూషణంగారు కూడా డబ్బు, పలుకుబడి వుపయోగించి ముఖ్యమంత్రి దగ్గరనుంచి మున్సిపల్ ఆఫీసు గుమస్తా వరకూ అందరినీ చేతిలో పెట్టుకున్నాడు

ఆయన అవసరానికి పనికి వస్తుందని చచ్చిన పాముని కూడా పెరటి కుప్పమీద పదిలంగా భద్రపరచటం, ఆయన చిన్నప్పుడే నేర్చుకున్నాడు మరి తాతగారి దగ్గర!

అలా అని నాగభూషణంగారు దుర్మార్గుడు, దుశ్శాసనుడు అనుకోటం పెద్ద పొరపాటు ఆయన చూస్తూ చూస్తూ చీమకి కూడా హాని కలిగించడు ఎంతో అవసరమైతేనే కాని యింకొకరి ఎదుట కుట్టి బాధిస్తున్న దోమని కూడా చంపడు తన చేతితో అందుకే పది సంవత్సరాలుగా సమితి ప్రెసిడెంటుగా చలామణి అవుతూ, యిటు పేద ప్రజల గుండెల్లో అటు ప్రభుత్వం వెదడులో దేదీప్యమానంగా ప్రకాశించిపోతున్నాడు ఆయన ధర్మాత్ముడు, దయామయుడు అన్న పేర్ని సార్థకం చేసుకుంటూ

ఇంటిముందు జీప్ ఆగిన చప్పుడు వినిపించి అద్దాల కిటికీలోంచి తొంగి చూస్తూ" సత్యం వచ్చాడు సార్– లోపలికి పంపించమంటారా" అని అడిగాడు చంద్రశేఖరం హడావుడి పడుతూ .

"ఆ పంపించు ఆలస్యం దేనికి" అన్నారు నాగభూషణంగారు పరాకుగా ఏదో ఆలోచిస్తూ

"రావోయ్ సత్యం రా . ఏమిటి యింత ఆలస్యమయ్యింది కొంపతీసి మిట్ట మధ్యాహ్నం డ్రిల్ క్లాసేమీ పెట్టటం లేదు కదా మీ హెడ్‌మాష్టరు " అన్నారు నాగభూషణంగారు నవ్వుతూ ఆహ్వానిస్తూ

"అబ్బే అదేమీ లేదుసార్ మన వూరి కంకర రోడ్ల సంగతి మీకు తెలియందేముంది జీప్‌లో వచ్చినా నడిచి వచ్చినా ఒకే టైము పడ్తుంది మరి ." అన్నాడు సత్యం చురుకుగా చూస్తూ

"బాగా చెప్పావు ఏం చేస్తాం మన మున్సిపల్ చైర్మన్ మల్లికార్జునరావు అలాంటివాడు మరి వాడికి చేవలేదు చాతుర్యం అంతకంటే లేదు మళ్ళీ ఎలక్షన్లు రావాలి ప్రభుత్వం మారాలి అంతవరకూ ఎవరు చేయగలిగిందీ ఏమీ లేదోయ్ అన్నారు నాగభూషణంగారు తన బాధ్యత భజం మీద నుంచి తేలికగా దించేసుకుంటూ

'ఏమిటి అలానిలబడి పోయావ్ కూర్చో–అంటూ సోఫా చూపించి ఏం తీసుకుంటావు స్కాచ్ విస్కీ వుంది కావాలంటే" అన్నాడు ఆయన

చానాళ్ళయ్యింది ఓ పెగ్ పుచ్చుకుంటాను మీరేమీ అనుకోకపోతే' అన్నాడు సత్యం ముఖమాటపడూ

'నాకు తెలుసాయ్ మీ మిలటరీ మనుషులికి ఏది రుచిస్తుందో అంటూ లేచి వెళ్ళి తాళం భిగించి పదిలంగా దాచుకున్న టీచర్స్ విస్కీ సీసాని బీరువాలోంచి బయటకు తీశారు నాగభూషణంగారు

రెండు గ్లాసుల్లో తూచి తూచి చుక్కలు లెక్కపెడూ పోసి'–సోడా కొట్టించమంటావా ఐసు ముక్కలు వేసుకుంటావా" అని అడిగారు ఆయన

"గ్లాసులో వున్నది కల్తీ లేని సరుకు అయితే ఏది కలుపుకుని పుచ్చుకున్నా రుచి ఎక్కడికీ పోదు సార్"

నీకాభయం అక్కర్లేదోయ్ సత్యం యిది నాణ్యమైన సరుకులే. వైజాగ్ నుంచి తెప్పించాను మొన్నామధ్య ఎవడో దొర డబ్బులకోసం దొంగ చాటుగా అమ్ముతుంటే చంద్రశేఖరం 'చూశాడట. మనవాడి సంగతి నీకు తెలీదేమో కాని చూసిందేదీ చేయి జారనివ్వడు మరి అఖండు డనుకో అంటూ గ్లాసుల్లో ఐసు ముక్కలు వేసి తెచ్చి అందించారు నాగభూషణంగారు

చానాళ్ళకి స్కాచ్ విస్కీ సేవిస్తున్నాడేమో సత్యం జిహ్వ జివ్వుమంది

వుల్లాసంతో వుప్పొంగిపోతూ మెత్తని దిండులో మత్తుగా కుదించుకుపోయాడు

'వెంకట్రావ్ నీకు తెలుసనుకుంటాను" అని అడిగాడు నాగభూషణంగారు నెమ్మదిగా, నిదానంగా

ఏ వెంకట్రావ్ సార్"

ఇంకెవరోయ్ పాకిస్తాన్ వార్‌లో నీతో పని చేశాడుకదా . ప్రభుత్వం ఏదో పతకమో ప్రశంసా పత్రమో కూడా యిచ్చిందనుకుంటాను గుర్తు రాలేదా అదేనోయ్ . సుబేదార్ వెంకట్రావ్" అన్నారు నాగభూషణంగారు ఆత్రంగా

ఓ సుబేదార్ వెంకట్రావా . వాడు గుర్తు లేకపోవటం ఏమిటి సార్ వాడు నన్ను మర్చిపోయినా నేను మాత్రం వాడ్ని జన్మలో మర్చిపోలేను యిప్పుడు ఎక్కడ వున్నాడో ఏమిటో నాకు తెలీదు కాని–చాలా పెద్ద పొజిషన్‌లో వున్నాడని మాత్రం విన్నాను గత అయిదారు సంవత్సరాల్లో వాడి పేరు, ఫోటో పేపరులో కనీసం రెండు మూడు సార్లయినా పడి వుంటుంది మీరు కూడా చూసే వుంటారు సార్" అన్నాడు సత్యం సంభాషణ తేల్చేస్తూ

బహుశా నీకు యింకా తెలిసి వుండకపోవచ్చు అయిదారు రోజుల్లో మన వూరు వస్తున్నాడోయ్ ఆ వెంకట్రావ్ అన్నారు నాగభూషణంగారు కళ్ళు మిటకరిస్తూ

"ఏమిటి వెంకట్రావే చిత్రంగా వుందే. విశేషం ఏమిటట ' అని అడిగాడు ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ

"పడి పోయిన పాత బిల్డింగు పగల గొట్టించి కొత్త స్కూలు కట్టించమని అయిదు లక్షలు చందాగా యిచ్చాడంట మర్యాదగా వుండదని ఎమ్ ఎల్ ఏ రామారావు శంఖుస్థాపన చేయటానికి రమ్మని ఆహ్వానించాడంట "

"ఎవర్ని వెంకట్రావ్‌నే ఆహా అయితే చాలా పెద్దవాడయ్యాడన్నమాట మా సుబేదార్ వెంకట్రావ్' అన్నాడు సత్యం మురిసిపోతూ

'నీకు తెలీదేమో కాని మన రాష్ట్రంలో డబ్బు దండిగా వున్న పెద్ద మనిషి ఎవరంటే వెంకట్రావే

మరి అవునాయ్...- నిజం చెప్తున్నాను . హైదరాబాదు, బొంబాయిలోనే కాదు అతగాడికి ప్రపంచంలో చాలా చోట్ల పెద్ద పెద్ద వ్యాపారాలు వున్నాయి పై దేశాలకి ఎన్నెన్నో ఎగుమతులు చేస్తున్నాడు. కోట్లకి కోట్లు లాభాలు కొట్టేస్తున్నాడు. ఈమధ్యే బంజారాహిల్స్‌లో ఫైవ్ స్టార్ హొటల్ ఒకటి కట్టిస్తున్నాడని విన్నాను మరి. ఎంతవరకూ వచ్చిందో ఏమిటో తెలీదు కాని మాట్లాడితే స్విట్జర్లెండు, యింగ్లాండు అంటాడంట. అదృష్టం అంటే అదోయ్ . మీ వాడు కాలు కదిపితే కనకవర్షం కురుస్తుందనుకో మామూలు మనిషి కాదోయ్ మీ సుబేదార్ వెంకట్రావ్. .. అబ్బో పెరిగి పెరిగి చాలా పెద్దవాడయిపోయాడు మరి."

శ్రద్ధ వహించాడు సత్యం.

"వెంకట్రావ్ అంత కోటీశ్వరుడివి కాకపోయినా ...

కనీసం మన మున్సిపల్ స్కూల్‌కి హెడ్‌మాష్టర్ అవ్వగలవు . నువ్వు కాస్త తలుచుకుంటే "

సత్యం నివ్వెరపోయాడు. పట్టలేని ఆనందంలో నోట మాట పెగలలేదు అతగాడికి.

"అవునాయ్ ... యిందులో వింతేమీలేదు డ్రిల్ మాష్టారు, హెడ్ మాష్టారు కాకూడదన్న రూలు ఏమీ లేదు కదా... అవునా . నీకేమోయ్ . ఎక్స్ యిండియన్ ఆర్మీ సుబేదార్ మేజరువి పాకిస్తాన్ వార్‌లో విశిష్ట సేవాపతకం పొందిన వీర సైనికుడివి... ప్రస్తుతం మా స్కూల్‌లోకి పెద్ద

ముందా గ్లాసు యిలాయివ్వు. . ఈ సంతోష సమయంలో మరో పెగ్ వేసుకుందాం" అంటూ లేచి వచ్చి సత్యం చేతులోంచి గ్లాసు లాక్కుని వెళ్ళారు నాగభూషణంగారు

"ప్రతిఫలంగా నాకో చిన్న పని చేసి పెడితే చాలు" అన్నారు గ్లాసు నింపి తెచ్చి అందిస్తూ.

"ఏమిటిసార్ అది"

"చెప్తాను కాని ముంద డ్రింకు తీసుకో...." అంటూ స్వింగ్ డోరు తెరిచి చంద్రశేఖరాన్ని పిలిచి చెవిలో ఏదో చెప్పి పంపించారు

మరో రెండు నిముషాలకి చిన్న సీసా లాంటిది తెచ్చి యిచ్చాడు చంద్రశేఖరం.

"నువ్వు వెళ్ళి పని చూసుకో" అన్నారు నాగభూషణంగారు పదిలంగా పేకెట్ అందుకుంటూ.

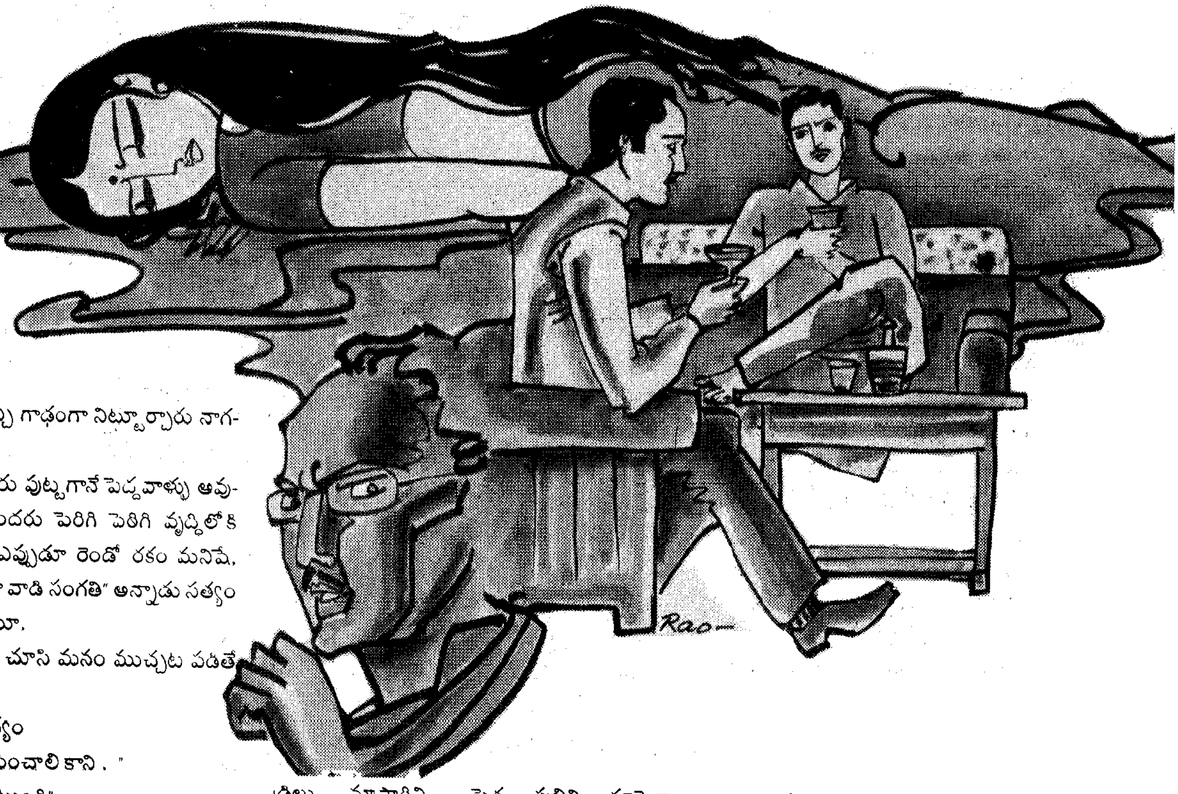

గంభీరంగా శలవిచ్చి గాఢంగా నిట్టూర్చారు నాగభూషణంగారు.

అంతేసార్ కొందరు పుట్టగానే పెద్దవాళ్ళు అవుతుంటారు మరికొందరు పెరిగి పెరిగి వృద్ధిలోకి వస్తారు వెంకట్రావ్ ఎప్పుడూ రెండో రకం మనిషే, నాకు బాగా తెలుసుగా వాడి సంగతి" అన్నాడు సత్యం గతాన్ని తలుచుకుంటూ.

"ఎవరి అదృష్టాన్నో చూసి మనం ముచ్చట పడితే లాభం లేదాయ్"

వులిక్కిపడ్డాడు సత్యం

"చేతనైతే చేసి చూపించాలి కాని . "

"ఏమిటిసార్ మీరంటుంది"

"నీకు అన్నీ వున్నాయికదా . కాస్త నేర్పు నైపుణ్యం చూపించి పైకి ఎందుకు రాకూడదు చెప్పు . నిన్ను చూస్తుంటే నాకు చాలా జాలి వేస్తుందోయ్ సత్యం యవ్వనమంతా వృధా చేసుకుంటావా ఆలోచించు " అన్నారు నాగభూషణంగారు వుసికొల్పుతూ

"యింతకీ మీ సలహా ఏమిటి" చురుకుగా చూశాడు సత్యం

"ఆ కంగారే పనికిరాదు పైకి వచ్చే మనిషి చాలా నెమ్మదిగా వుంటాడు. . ముందు వెనుక ఏముందో చూసుకుంటాడు అర్థమయ్యిందా" అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకున్నారు సమితి ప్రెసిడెంటుగారు, శాంతగా శలవిస్తూ.

డ్రిల్లు మాష్టారివి పెద్ద, పులిని చూసైనా భయపడరేమో కాని, నీ పేరు చెప్తే చాలు హడలి ఛస్తారు కదటాయ్ మన స్కూలు పిల్లలు హెడ్ మాష్టారు అన్న వాడికి కావలసింది ఆ పలుకుబడి పెత్తుందారు తనమేనయ్యా నువ్వు ఏమంటే అనుగాని నువ్వు మాత్రం మన హైస్కూలుకి హెడ్‌మాష్టారువి అవ్వగలవన్న నమ్మకం నాకుందాయ్. . నువ్వు 'ఊ' అను వెంటనే కమిటీ మీటింగ్ పెట్టించి డి యి ఒ తో మాట్లాడ్తాను" అన్నారు నాగభూషణంగారు గంభీరంగా చూస్తూ.

"అది సరే అనుకోండి" నమ్మలేక నసిగాడు సత్యం

"ఏమిటోయ్ యింకా సందేహిస్తావు. ఏది

చంద్రశేఖరం బయటకు వెళ్ళాక మళ్ళీ మొదలు పెట్టారు.

"ఏమీ లేదాయ్ . . నువ్వు వెంకట్రావ్‌ని ఒకసారి కలుసుకోవాలి"

"అంత గొప్పవాడు నన్ను గుర్తు పడ్తాడంటారా"

"ఎందుకు గుర్తు పట్టడు.... నువ్వు సుబేదార్ మేజరువి అతడు సాదా సుబేదారూ... మిలటరీ పదవుల్లో వచ్చిన వ్యత్యాసం ఎప్పుడూ వృధా పోదు సుమా ... మనం సరిగ్గా వుపయోగించుకోవాలే కాని ."

"అలాగే మీరు చెప్పినట్లే కలుసుకుని నేను ఫలానా అని పరిచయం చేసుకున్నానే అనుకోండి. ఏమవుతుంది? వెంకట్రావ్ నన్ను వాటేసుకుని బావురుమంటాడు అనుకుంటున్నారా.... లేదా ఆహ్వానించి

అతిథి సత్కారాలు చేయిస్తాడనుకున్నారా.... మీ పిచ్చి కాని వాడు నన్ను ఎప్పుడో మర్చిపోయి వుంటాడు సార్... పై అంతస్థు ఎక్కిన వాడికి నేలమీద నిలబడ్డవాడు ఎవడైనా పూచిక పుల్లలాగే ఆనతాడు కంటికి.. మీకు తెలియందేముంది" అన్నాడు సత్యం చిన్నబుచ్చుకుంటూ.

"నాకు తెలుసునోయ్ నీ బాధేమిటో . ఏం చేస్తాం మరి ప్రపంచం తీరే అంత... ఎక్కడికక్కడ సర్దుకు పోటం నేర్చుకోవాలి... నువ్వు ఏమీ చేయనక్కర-లేదు వెంకట్రావ్‌ని కలుసుకుని నాల్గు కబుర్లాడితే చాలు . మిగతా పనంతా యిదే చూసుకుంటుంది." అంటూ చిన్న గొట్టంలాంటి సీసా చూపించాడు నాగభూషణంగారు

"అదేమిటి సార్" అన్నాడు సత్యం తడబడి గొంతు సవరించుకుంటూ

"యిదేనోయ్ అసలైన మందు. ఒక్క చుక్కతో ఎలాంటి వాడినోరు అయినా మూయించవచ్చు. ఎంత గొప్పవాడి ఆటలైనా క్షణంలో కట్టించవచ్చు మనిషన్నవాడికి ఆరడుగుల చోటు చూపించి సజీవ సమాధి కట్టే అత్యంత అమూల్యమైన ఔషదమోయ్ యిది. .." అన్నారు. ఒక విషపూరితమైన నవ్వు గాలిలోకి విసురుతూ.

"ఏమిటో సార్ మీరు చెప్పేది.. విషం పెట్టి వెంకట్రావ్‌ని చంపిస్తానంటారు అంతేనా"

నెత్తి మీద పిడుగు పడ్డట్టు నిలువెల్లా కంపించి పోయాడు సత్యం.

"ఎంత మందినో పిట్టల్లా పేల్చి చంపేశావు పాకిస్తాన్ యుద్ధంలో.. మర్చిపోయావా.. వాటి ముందు యిదెంతోయ్ నీకు..." అన్నారు నాగ-భూషణంగారు లాలిస్తూ.

"అదీ యిదీ ఒకటే అంటారా. వెంకట్రావ్‌కీ నాకూ మధ్య ఏర్పడ్డ అభిమానమూ స్నేహమూ మీకు చెప్తే అర్థంకాదుసార్.. ఒకసారి ఏమయ్యిందో తెలుసా. లాహోరు రంగంలో మేమున్న బంకర్‌లో బాంబుపడి పేలితే వాడికి విపరీతమైన దెబ్బలు తగిలితే.. నా ప్రాణాలకు తెగించి.. ఒంటి కాలిమీద నిలబడి చుట్టూ ముట్టిన తొమ్మండుగురు తురక సైనికుల్ని తుదముట్టించి, చావు బ్రతుకుల్లో వున్నవాడ్ని భుజం మీద వేసుకుని, ఆరుమైళ్ళు రాళ్ళల్లో తుప్పల్లో వళ్ళంతా చీల్చుకుంటూ నడిచి వెళ్ళి అతికష్టం మీద కాపాడానుసార్ ఆ వెంకట్రావుని.. యిప్పుడు ఆ చేత్తోనే వాడ్ని హత్య చేయమంటు-న్నారా.. పైగా దానికి ప్రతిఫలంగా నన్ను హెడ్-మాష్టారుని చేస్తానంటారా.. యిదేనాసార్ మీరు చేసే ఉపకారం.. మీకు మీ మంచితనానికి వెయ్యికోటి నమస్కారాలు కాని యింకెప్పుడూ యిలాంటి ప్రస్తావన తీసుకు రాకండి.."

వుగ్రరూపందాల్చి విసురుగా సోఫాలోంచి లేచాడు సత్యం, విస్కీ ఒలిగేటంత బలంగా గ్లాసు బల్లమీద గట్టిగాపెడుతూ.

"ఆగు సత్యం. . ఆవేశ పడకు. నేను చెప్పేది కాస్త

అహల్య

ఈ సమస్యల
సమాజం
ఓ బండరాయి
దీనికి –
విముక్తి లభించను
రూపం మార్చను
ఏ వీరుడు ఉబకాలో!
ఏ పోరాటం నెరపాలో!!

—ఈతకోట సుబ్బారావు

మరుభూమిలో మరబొమ్మ

జాగ్రత్తగా విను అన్నారు నాగభూషణంగారు ఆప్యాయంగా.

"యింకేమీ చెప్పక్కర్లేదు. మీ అసలు రూపం ఏమిటో నాకు యిప్పుడు బాగా అర్థమయింది ఏదో పెద్ద మనుష్యు లనుకున్నాను కాని యింతకు తెగిస్తారని ఎప్పుడూ వూహించలేదు ." సత్యం ఈసడించుకునాడు

"ఆగ్రహంలో వున్న మనిషికి ఏం చెప్పినా అర్థం కాదోయ్ కాని ఒక్క విషయం గుర్తుంచుకో. వెంకట్రావ్ నువ్వు వూహించుకుంటున్నంత వుత్తముడు కాదు. నేను నువ్వనుకున్నంత దుర్మా-ర్గుడ్ని అంతకంటే కాదు." అన్నారు కలవరపాటు కప్పి పుచ్చుకోటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"అదంతా నాకు అనవసరం... మీరు యిప్పించే పదవి కోసం మరోమనిషిని హత్య చేసేటంత అప్రాచ్యుడ్నికాదు. నేను. నాకూ నీతీ నిజాయితీ వుందిసార్" అన్నాడు సత్యం దెప్పి పొడస్తూ.

"అది కాదోయ్ నేను చెప్పేది కాస్త విను." బ్రతిమాలారు నాగభూషణంగారు.

"చూడండి మీకు వాడికీ మధ్య పగ వుంటే అదేదో మీరే ఎందుకు చూసుకోకూడదు. మధ్యలో నన్ను యిరికించటం దేనికి.. మీకూ డబ్బుంది, హోదా వుంది. వాడ్నే యింటికి ఆహ్వానించి మీస్కాచ్ విస్కీలో ఓ చుక్క వేసి యివ్వండి.. మీ సంబరం తీరుతుంది. అన్నాడు సత్యం అవహేళనగా

నిజం తెలిస్తే నువ్వు యింత నిక్కష్టంగా మాట్లాడవోయ్ సత్యం సగం సగం చెప్పి లేనిపోని అపోహలు సృష్టించటంకంటే విషయం ఏమిటో వివరంగా చెప్పటమే మంచిది కాని ముందు నువ్వు అలా కూర్చో చెప్తాను యిందులో బలవంతం ఏమిలేదు నేను చెప్పింది విని . ఆ తరువాత నీకు ఎలానచ్చితే అలా చెయ్యి." అన్నారు నాగ-భూషణంగారు జాలిగాచూస్తూ

కళ్ళల్లో అగ్ని గోళాలు భగులుతున్నా పెద్ద-మనిషిని ఎదిరించి వెళ్ళలేక, గుమ్మం దగ్గరే నిలబడి పోయాడు సత్యం చీత్కరించుకుని చూపులు త్రిప్పుకుంటూ

"దయచేసి నా మాట కాస్త వింటావా" గాద్గదిక మయ్యింది ఆయన గొంతుక

నెమ్మదిగా వెనక్కువచ్చి కూర్చున్నాడు

"యిదంతా జరిగి అయిదారు సంవత్సరాలువు-తోందోయ్ ఒకసారి నేనుహైదరాబాద్ వెళ్ళినప్పుడు నన్ను రాణీని భోజనానికి ఆహ్వానించాడు ఆదిశేషయ్య .. అప్పటిలో అతడు ఆర్థిక మంత్రిగా వుండేవాడు అనుకో ఆ రాత్రే మొదటిసారిగా వెంకట్రావుని కలుసుకోవటం జరిగింది . అప్పటికే వెంకట్రావ్ బాగా పైకి వచ్చాడు కళాకారుల మధ్య కాంట్రాక్టరుల మధ్య మంచి పలుకుబడి కూడా సంపాదించుకున్నాడు. జర్మనీ కారేదో వేసుకుని చాలా జల్సాగా తిరుగుతుండేవాడు మంచివాడు కదా అని, రాణీ పలుకరించి మాట్లాడుతుంటే చూస్తూ వూరుకున్నాను, పిచ్చివాడ్ని. అన్నట్టు రాణీ ఎవరో నీకు తెలీదుకదూ పేరుకి నా రెండో భార్యే అయినా. నా జీవితంలో మాత్రం అసలైన వెలుగులు చూపించి పోయిన అపురూపసుందరి ఆ యిల్లాలు అలాంటి వుత్తమురాల్ని కన్నుగప్పి కాజేశాడు ఆ వెంకట్రావ్ మందేపెట్టాడో మంత్రమే గాని మొత్తానికి వలలో వేసుకున్నాడు, నా రాణిని అంతటితో వూరుకున్నాడనుకున్నావా . విడాకులు ఇచ్చి నన్ను వదిలించుకోమని చెప్పాడు వద్దని నచ్చ చెప్పటానికి ప్రయత్నిస్తే కన్నుగప్పి లేవదీసుకు పోయాడోయ్ నా రాణిని " చిన్న పిల్లవాడిలా విలపించారు నాగభూషణంగారు

"నా దనుకున్న నా రాణిని నాకు దక్కకుండా చేశాడోయ్ ఆ వెంకట్రావ్ మగాడు ఏదైనా భరించ-గలడు గాని కట్టుకున్న ఆడది అడవి చేసిపోతే మాత్రం హరించలేడోయ్ . అందుకే ఈ అవకాశాన్ని వృధా పోనిచ్చుకో కూడదు అనుకున్నాను యిది పగ ప్రతీకారం తీర్చుకోడం కోసం కాదోయ్.. కేవలం నా రాణీ ఆత్మశాంతికోసం .. నామాట నమ్ము "

అన్నారు నాగభూషణంగారు కళ్ళు తుడుకుంటూ.

సత్యం సందిగ్దావస్థలో పడ్డాడు. సంభ్రమాశ్చర్యా-ల్లోంచి తేరుకుని

* * *

ఎం.ఎల్.ఎ. రామారావు, మున్సిపల్ ఛైర్మన్ మల్లి-

కార్మనరావు, యింకా పలుకుబడి వున్న పెద్ద మనుషులు, చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల నుంచి పంచాయితీ ప్రెసిడెంటులు, పెట్టుబడిదారులు, పెత్తందారులు యిలా ఎందరో పేరు ప్రఖ్యాతులున్న సంఘ సేవకులంతా సమావేశ-మయ్యారు ఆ అయిదారు లక్షలు ఖరీదు చేసే అత్యంత ఆధునికమైన హైస్కూలు కొత్త కట్టడాలకి శంఖు స్థాపన చేయటానికి వచ్చిన వెంకట్రావుని గౌరవ పూర్వకంగా సన్మానించటానికి

కావాలనే నాగభూషణంగారు ఆ సభకు హాజరు కాలేదు. అతిముఖ్యమైన పని కల్పించుకుని ముఖ్య మంత్రిగారిని కలుసుకోటానికి హైదరాబాద్ ప్రయాణం పెట్టుకున్నారు ఆ రోజే. నాటకం నడిపించే బాధ్యత నమ్మకస్తుడికి వదిలిపెట్టి

తతంగమంతా పూర్తయ్యే వరకూ వెంకట్రావ్ కంట పడకుండా తగు జాగ్రత్త తీసుకున్నాడు. సత్యం

సభా వేదికదిగి పెద్దలందరితో కలిసి హెడ్‌మాష్టారి గది వైపు వస్తుంటే ఒకరి కొకరు ఎదురయ్యారు ఆఖరికి.

"సత్యం.. నువ్వా... చిత్రంగా వుందే. యిక్కడేం చేస్తున్నావ్ " హటాత్తుగా ఆగిపోయి ఆప్యాయంగా పలకరించాడు వెంకట్రావ్

"ఏమిటి మా సత్యం మీకు తెలుసునా" హెడ్-మాష్టారు శేషాద్రిగారు తెల్ల ముఖం వేశారు వెంకట్రావ్ తనని గుర్తు పట్టి పలకరిస్తాడని వూహించలేదేమో సత్యం కూడా తెల్లపోయాడు నోట మాట రాక నీళ్ళు నములుతూ నిలబడి

"తెలియటం ఏమిటండి .. పది సంవత్సరాల క్రించట యిండో పాకిస్తాన్ వారులో యిద్దరం కలిసి ఒకే ట్రెంచ్‌లో వారాల తరబడి కలిసి వున్నాం .. ఈరోజు మీ ముందు యిలా నిలబడగలిగానంటే కారణం ఎవరనుకున్నారు.. సత్యమేనండీ .. ఏమిటి సత్యం . అలా నిలబడి పోయావేంటి... నన్ను యింకా గుర్తు పట్టలేదా... సుబేదారు వెంకట్రావ్‌ని.. " అంటూ దగ్గరకు వచ్చి సత్యం భుజం తట్టాడు వెంకట్రావ్.

"అబ్బెబ్బె.. నిన్ను ఎలా మర్చిపోతాను" అన్నాడు సత్యం గాభరా పడుతూ.

"గుర్తుంటే మరి యింతవరకూ కలుసుకోలేదేంటి సత్యం . ఎంత పెద్ద వాణ్ణి అయినా నీ దగ్గర సాదా సుబేదారునే" అన్నాడు వెంకట్రావ్, సత్యం చెవిలో మెల్లగా వంగి

సత్యం మనసు పరిపరి విధాల పోతోంది అప్పటికే. పైకి అంత మంచిగా వుంటూ, అంత దారుణమైన పని ఎలా చెయ్యగలిగాడో అర్థం కాలేదు అతగాడికి.

"ఓ పని చేస్తాను. సాయంత్రం ట్రావెలర్సు బంగ్లాలో మనిద్దరికీ డిన్నరు ఏర్పాటు చేయిస్తాను. తప్పకుండా రా .. ప్లీజ్ నీతో చాలా మాట్లాడాలి సత్యం .. "

అప్పటికే చాలామంది పెద్ద మనుషులు, పత్రికా విలేఖరులు గుమిగూడి గమ్మత్తుగా చూస్తుంటే ముందుకు వెళ్ళక తప్పలేదు వెంకట్రావ్‌కి.

"నీ కోసం ఎదురు చూస్తుంటాను మరి మర్చిపోకో" అన్నాడు వెంకట్రావ్ మరోసారి మృదువుగా హెచ్చరించి అక్కడనుంచి కదులుతూ

ఎవరో మంత్రించినట్టు చెక్కిన శిల్పంలా నిలబడిపోయాడు సత్యం విశాలమైన జీవిత వేదిక-మీద తనకి తెలియని పాత్ర పోషించలేక తికమక-పడుతూ?

*　　*　　*

నాగభూషణంగారి ప్రతీకారం తీర్చడం కోసం తనెందుకు అంత దుర్మార్గానికి తలపెట్టాలి? కేవలం హెడ్‌మాష్టారు పదవికి కక్కుర్తిపడి, ఒకనాడు తనే ప్రాణదానం చేసిన మనిషికి యిప్పుడు మిత్రద్రోహం ఎలా చేయగలడు తను?

వెంకట్రావ్ స్నేహితుడని ఎందుకు అనుకోవాలి? నాగభూషణంగారి కథ వింటుంటే మనసు నీరు అయిపోయింది ఒకరు కట్టుకున్న యిల్లాల్ని కాజేసి, యింకెన్నో మోసాలుచేసి ఎంత గొప్పవాడయినా అతడు మంచివాడు ఎలా అవుతాడు, మిత్రుడు ఎందుకవుతాడు?

కాని తనకీ వెంకట్రావ్‌కీ మధ్య ఎలాంటి శత్రుత్వం-లేదే, ఆప్యాయంగా పలకరించాడు. ప్రేమగా పిలిచాడు .. అంతకంటే ఎక్కువ తను మాత్రం ఎందుకు ఆశించాలి?

చక్కని అవకాశం చేజిక్కించుకోకుండా జీవి-తాంతం ఈ డ్రిల్లు మాష్టారి వుద్యోగంలో చాలీ చాలని జీతంతో మ్రగ్గిపోటం కంటే, తెగించి ఒక్క తప్పు చేసి, పైకి రావటం పెద్ద పాపం కాదేమో? వెంకట్రావ్ కోట్లకి కోట్లు గడించి వుంటాడు. చేయి చాచి ఉడిగితే తెలిసిన వాడుకదా అని ఏదైనా దానం చేయగలడేమో? కాని ఒకడి ధర్మంతో బ్రతికే దౌర్భాగ్య స్థితికి మాత్రం తను చచ్చినా దిగజారలేడు! అలా అని వెంకట్రావ్‌కి వెన్నుపోటూ పొడవలేడు. పదవి కోసం ప్రాకులాడి దగా పడడం పిచ్చితనం ఏమో? ఎనలేని ఆలోచనలకి, అంతులేని ఆరాటానికి మధ్య ఏర్పడ్డ మనో యుద్ధం ముగియకుండానే సత్యం మనసు శాంతించింది మెదడులో తళుక్కున మెరిసిన ఓ తలపు మనిషిని నిలువెళ్ళా ముద్రించి కట్టి-పడేయటంతో

"ఏమిటండీ ఈ వేళ అంత నీరసంగా వున్నారు. స్కూల్ ఫంక్షన్ అదీ బాగా జరిగిందా" అని అడిగింది అర్థాంగి రత్నావళి టీ కప్పు తెచ్చి అందించి అనురాగపూర్వకంగా చూస్తూ

"ఆ ఏడిసినట్లే" అన్నాడు సత్యం కప్పు అందుకుని కంగారుగా టీ సేవిస్తూ

పెళ్ళయి పదిహేను సంవత్సరాలు దాటుతోంది కాని అంతవరకూ శ్రీవారిలో అంత చిరాకు ఎప్పుడూ చూడలేదు మరి ఆ యిల్లాలు.

"ఎందుకండీ అంత కోపం ఏమయింది " అంది రత్నావళి దగ్గరకువచ్చి ఆప్యాయంగా తల నిమురుతూ

"కాస్సేపు నన్ను ప్రశాంతంగా కూర్చోనిస్తావా" చీదరించుకుని చేతులు దూరంగా త్రోశాడు సత్యం.

భర్త ప్రవర్తనకి కారణం ఏమిటో తెలిక కొయ్యబారిపోయింది ఆ కోమలి

సాయంత్రం ఆరింటికి ముస్తాబై బయలుదేరాడు సత్యం

"పని మీద బయటకు వెళ్తున్నాను వచ్చేసరికి చాలా ఆలస్యం అవుతుంది నాకోసం చూస్తూ కూర్చోక మీరు భోజనం చేయండి" అని ఆదేశించాడు అర్థాంగిని, ట్రావ్‌లర్స్ బంగ్లాకి వెళ్ళే ముందు.

*　　*　　*

నీకు నూరేళ్ల ఆయుషు సత్యం. యిప్పుడే అంటున్నాను రాజుతో నీగురించే రా నా గదిలోకి వెళ్దాం అంటూ ఆప్యాయంగా భుజం మీద చేయివేసి అభిమానపూర్వకంగా ఆహ్వానించి తీసుకు వెళ్లాడు వెంకట్రావ్, సెక్రటరీ రాజుకి విందు భోజనాలు ఏర్పాటు చేయించే పని అప్పగిస్తూ

నువ్వు బాగా చిక్కినట్లున్నావు సత్యం. బహుశా ఆ డ్రిల్లు మాష్టారి వుద్యోగం నీకు బాగా అలసట కలిగిస్తుందేమో" అన్నాడు చమత్కరించి సంభాషణ ప్రారంభిస్తూ

సత్యం చిన్నగా నవ్వి వూరుకున్నాడు

నన్ను మిలటరీ హాస్పిటల్‌లోంచి డిశ్చార్జ్ చేసేసరికే నువ్వు యింటికి వెళ్లి పోయినట్లున్నావు నేను చేసిన పెద్ద పొరపాటు ఏమిటో తెలుసా సత్యం నీ వూరు వునికి తెలుసుకోక పోవటమే. పది సంవత్సరాలుబట్టి నీ కోసం చూస్తున్నాను మరి పోన్లే యిన్నాళ్లకి మళ్లీ కలుసుకో గలిగినందుకు చాలా ఆనందంగా వుందిసుమా అవును యింతకీ ఈ వూళ్లో, ఆ ఉద్యోగం ఎలా చిక్కుకున్నావో సత్యం" అని ఉడిగాడు వెంకట్రావ్

"ఎలా చిక్కుకున్నావు అంటే ఏం చెప్పమంటావు.. అదృష్టం కొంతవరకే కలిసివస్తుంది విధిమాత్రం ఎవరి దారిని వాళ్లని వదిలిపెడుతుంది" అన్నాడు సత్యం అన్య మనస్కంగా

"నిజమే అనుకో. అయినా గూడెంవచ్చి స్థిరపడ్డావంటే ఏదో కారణం వుండాలిగా"

"నీకు తెలీదేమో కాని నేను పుట్టిందీ పెరిగిందీ అంతా గూడెంలోనే" అన్నాడు సత్యం విరిచి నవ్వుతూ.

'చిత్రంగా వుందికదూ .. అన్నాళ్ళు కలిసి మెలిసి వున్నాం అయినా ఒకరి వూరు ఒకరు తెలుసుకోలేక పోయాం"

'ఒకోసారి మన జీవితమే మనకి చిత్రంగా

వుంటుంది మరి ఎవరో వచ్చి చెప్పే వరకూ ఏమి అర్థంకాదు' అన్నాడు సత్యం ఎత్తిపొడుపుగా

"బాగా చెప్పావు ఎవరి సంగతో ఎందుకు. నా సంగతే చూడు నేను యింత గొప్పవాడ్ని అవుతానని కలలో కూడా అనుకోలేదు. ఢిల్లీ నుంచి యింటికి వస్తుంటే రైలులో కలిసాడు జహీనా. ఎప్పుడో పోగొట్టుకున్న తన కొడుకుని నాలో చూశాడు అదృష్టమంతా నాకు అప్పగించి పోయాడు. నిజం సత్యం జహీనాయే నన్ను చేరదీసి తన ఆస్తికి వారసుడ్ని చేయకపోతే నేను యింత భాగ్యవంతుడ్ని అయి వుండేవాడ్నికాదు అదంతా ఓ పెద్ద విచిత్ర గాథే. సినిమాల్లో, కథల్లో చూస్తాం యిలాంటి విచిత్ర సంఘటనలు." అన్నాడు వెంకట్రావ్ గతాన్ని తలచుకుని గంభీరంగా న

సత్యం శాంతం వహించాడు ఆసక్తిగా వింటూ

"ఏం తీసుకుంటావ్" అడిగాడు వెంకట్రావ్– "నాకు తెలుసు నీకు స్పిరిట్స్ అంటే ఎంత యిష్టమో.. గుర్తుందా. మనిద్దరం మెస్ పార్టీలో ఎలా త్రాగేవాళ్లమో. ఆ రోజులే రోజులు. మళ్లీ తిరిగి రావనుకో అన్నట్టు నా దగ్గర కోనియాక్ వుంది మరి తీసుకుంటావా.. నెపోలియన్ బ్రాందీ ఏదైనా తెప్పించమంటావా" అన్నాడు సత్యాన్ని మాట్లాడనీయకుండా చేస్తూ.

"ఏదయినా ఫర్వాలేదు"

"ఏమిటి సత్యం అంత నీరసంగా వున్నావు. కమాన్ వుయ్ మస్ట్ ఎంజాయ్" అంటూ కోనియన్ పోసి గ్లాసుతెచ్చి అందించాడు వెంకట్రావు. మౌనంగా అందుకున్నాడు సత్యం

"ఇప్పుడు చెప్పు. పెళ్లి చేసుకున్నావా.. ఎంతమంది పిల్లలు. ఏమిటి కథ" అంటూ ఎదురుగా కూర్చుని పెద్ద హేమ్లెట్ సిగార్ తీసి అంటించాడు హుందాగా.

'మనం మిలటరీలో చేరక ముందే నా పెళ్లి అయ్యిందన్న సంగతి నీకు తెలిసే వుండాలే" అన్నాడు సత్యం గుచ్చి చూస్తూ

"నువ్వు చెప్పే వుంటావు.. నేను మర్చి పోయి వుంటాను సారీ సత్యం నా మతిమరుపు సంగతి నీకు తెలుసుగా ఏమీ అనుకోక" అన్నాడు వెంకట్రావ్ చిరునవ్వుతో సర్ది చెప్తుతూ

అదే మాటకారితనం, అదే చలాకీతనం, ఏమీ మార్పులేదు వెంకట్రావులో నివురు కప్పిన నిప్పులా పైకి పెద్ద మనిషిలా ఎంతో హుందాగా కనిపిస్తూ ఎంత గొప్పగా అభినయిస్తున్నాడో చూడు?

అదీ అప్పటికీ సత్యం గుర్తించిన నగ్న సత్యం, ఒకనాటి నేస్తుడు వెంకట్రావు మీద అతడి మనసులో ఏర్పడ్డ అమూల్యమైన దురభిప్రాయం?

"పిల్లలు ఎంతమంది"

"యిద్దరు ఆడ మగ"

"అయితే కుటుంబ నియంత్రణని తు.చ తప్పకుండా పాటిస్తున్నావన్నమాట" చిలిపిగా నవ్వాడు వెంకట్రావ్

కొన్ని క్షణాలు నిశ్శబ్దం సత్యాన్ని తొందరపెట్టింది గుండెల్లో ఏదో తెలియని గుబులు పుట్టిస్తూ

'యింతకీ నీ మాట ఏమిటి" ఆఖరికి అడిగాడు సత్యం

"అడుగు ఏం చెప్పమంటావో" అన్నాడు వెంకట్రావు సోఫాలో వెనక్కువాలి చిన్నగా నిట్టూరుస్తూ

"పెళ్లి చేసుకోలేదా"

ఫక్కున నవ్వి– "పెళ్లి నాకా నో బ్రదర్ నాలాంటి వాడికీ పెళ్లికీ పొత్తు కుదరదు" అన్నాడు కొట్టి పారేస్తూ

"తమాషాగా వుందే. ఎందుకట" అన్నాడు సత్యం కోపాన్ని కప్పి పుచ్చుకోటానికి చిరునవ్వు తెచ్చి పెట్టుకుంటూ అవునురా, నీలాంటి వాడు పెళ్లి చేసుకోడు, పెళ్లయిన ఆడవాళ్లతో ఆటలాడుకుని, వాళ్ల జీవితాల్లో నిప్పులు పోసి నవ్వుకుంటాడు– అదీ సత్యం గుండెల్లో ఏర్పడ్డ అలజడి

"వింటానికి వింతగానే వుంటుంది కాని పెళ్లన్న మాట వెనుక నా జీవితంలో ఎంత పెద్ద కథ దాగివుందో ఎవరికీ తెలీదు సత్యం" అన్నాడు పరాకుగా

"ఏమిటో ఆ కథ"

"ఇప్పుడెందుకులే అదంతా యిలాంటి సంతోష సమయంలో కష్టాలు కెలుక్కుని కలవర పడటంకంటే శుభ్రంగా ఎంజాయ్ చేయటం మంచిది కమాన్ హేవ్ అనెదర్ గ్లాస్.." అంటూ కోనియర్ సీసా తెచ్చి గ్లాసులో పోశాడు

"సత్యం ఈ వూళ్లో నాగభూషణం అన్న పేరుతో ఓ

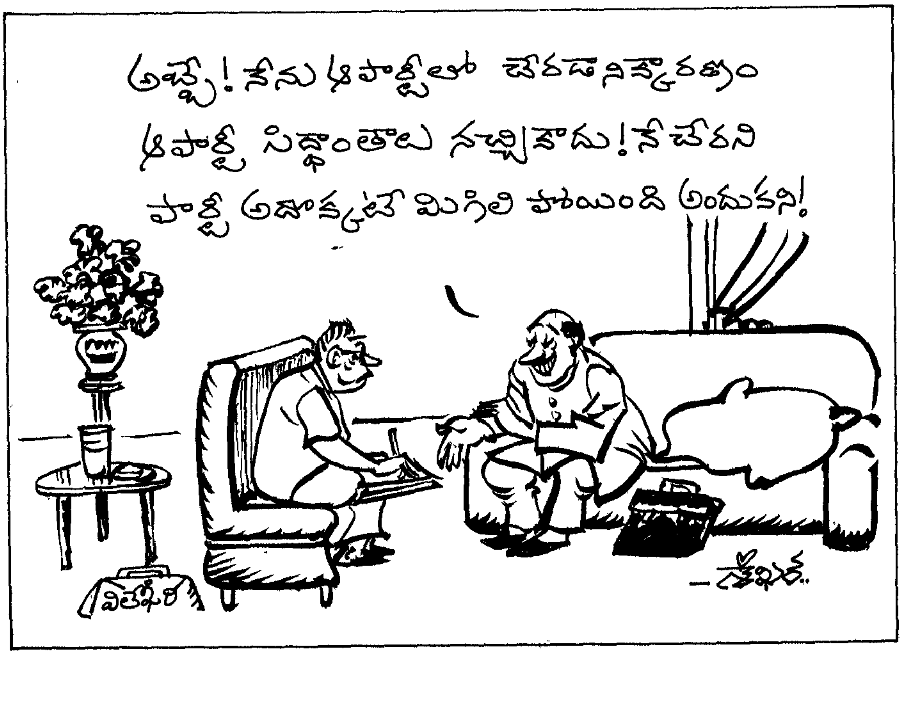

పెద్ద మనిషి వున్నాడన్న సంగతి నీకు తెలుసా"

ఫులిక్కి పడ్డాడు సత్యం

"ఉన్నట్టుండి యిప్పుడు ఆ పెద్ద మనిషి ఎందుకు గుర్తుకు వచ్చాడు నీకు" అన్నాడు వెటకారంగా నవ్వుతూ

"ఎందుకా యిన్ని వున్నా నా జీవితంలో నాది అనుకున్న ఒక వెలుగుని నాకు దక్కకుండా చేశాడు కాబట్టి" అన్నాడు వెంకట్రావ్ ఆవేశంగా

"ఏమిటి వెంకట్రావ్ నువ్వంటోంది"

"నిజం సత్యం నాగభూషణం మనిషి కాదు ఒక మృగం నరుడుకాదు నరరూప రాక్షసుడు"

నీలి నీడలు తేలియాడాయి అంతవరకూ నవ్వులతో విరిసి విప్పారిన వెంకట్రావ్ ముఖంలో

"ఏమిటి నువ్వంటుంది".

"అవును సత్యం.... ఎన్నివున్నా నా జీవితంలో నాదిఅనుకునే ఒకతోడు నీడలేక పోవటానికి కారణం ఎవరో తెలుసా.... వాడే నాగభూషణమే "

సత్యంకి సర్వం అయోమయంగా తోచింది

"గతం తవ్వుకుంటే గుండెలకి దిగులే మిగుల్తుంది కాని.. ఆ బాధేదో నన్నే పడనీ .... నీకు యిప్పుడు అదంతా చెప్పి నీ మనసు నొప్పించటం నాకు యిష్టంలేదు"

సత్యం ఏదో అడగబోయాడు. ఇంతలో ఫోను మ్రోగింది

"గ్లాసు ఖాళీ అయినట్టుంది డ్రింకు పోసుకో యిప్పుడే వస్తాను" అంటూ వెంకట్రావ్ హడావిడిగా ప్రక్కగదిలోకి వెళ్లాడు

ఇంతకంటే మంచి అవకాశం దక్కదనిపించింది సత్యానికి అతి పదిలంగా దాచి తెచ్చిన అత్తరు బుడ్డిలాంటి సీసా జేబులోంచితీసి వణుకుతున్న చేతులతో రెండు చుక్కలు వెంకట్రావ్ గ్లాసులో రాల్చాడు. అప్పటికే అతగాడి వంట్లో సత్తువంతా కరిగి స్వేద బిందువులై వర్షించింది! ఒకప్రక్క కిటికీలోంచి శీతల గాలులు రివ్వున వీస్తున్నా. పైన ఫేను గిరగిరా తిరుగుతున్నా చెమటలతో సత్యం వళ్లంతా ముద్ద రుమాలుతీసి ముఖం రుద్దుకున్నాడు. ఊపిరాడక వుక్కిరి బిక్కిరి అయినట్టు అనిపిస్తే కంగారుగా కిటికీ దగ్గరికి పరుగుపెట్టి ఆత్రుతగా ముఖం బయటకు పెట్టి గాఢంగా వూపిరితీసి వదిలాడు

"ఏమిటి సత్యం అక్కడ నిలబడ్డావు అప్పుడే యింటిమీదకి మనసు పోయిందా ఏమిటి కొంపతీసి..." పరిహసిస్తూ దగ్గరకి వచ్చాడు వెంకట్రావ్

"అబ్బెబ్బె.. అదేమీలేదు" అన్నాడు సత్యం గాభరాపడుతూ.

"ఏం కంగారు పడకు.. పది దాటకుండా నిన్ను మీ ఇంటి దగ్గర దిగబెట్టే బాధ్యత నాది సరేనా " అంటూ నడిపించుకు వచ్చి సోఫాలో కూర్చోపెట్టాడు సత్యాన్ని

తను కూడా కూర్చుని కోనియాక్ ద్రావకం మెల్లగా

"నిట్టూర్పు గుండెల్లో...."

తూర్పు ఒక్కటే
ఉదయాలెన్నో
నిట్టూర్పు ఒక్కటే
నిర్భర వేదనలెన్నో
ప్రభవించుట సత్యం
చీకటిని చీల్చే
వేయి కాకుల వేకువ
తూర్పు కొండల్లో-
ప్రవహించుట తథ్యం
అరాచకాన్ని కాల్చే
నిప్పుల వెల్లువ
నిట్టూర్పు గుండెల్లో-

—వీరపల్లి వీణావాణి

మరుభూమిలో మరబొమ్మ

సేవించాడు వెంకట్రావ్.

సత్యం గుండె దడ దడలాడింది

"నాగభూషణం ప్రొద్దుట ఫంక్షన్‌కి ఎందుకు రాలేదో వూహించావా" చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు వెంకట్రావ్ సత్యం వికలమైన మనసుతో కూర్చున్నాడు.

"అతగాడికి నామీద పగ... ద్వేషం.. చిత్రంగా వుంటుంది సుమా ... మనల్ని మోసంచేసి, మనమీదే ప్రతికారం తీర్చుకోవాలనుకునే మనుషుల్ని ఏమంటే బాగుంటుంది చెప్పు...."

సత్యం వెల వెలబోయాడు విషయం అర్ధంగాక.

"రాణి నామేనత్త కూతురు చిన్నప్పుడే మా యిద్దరికీ పెళ్లి చేయాలని అమ్మ మావయ్య ఒకరి కొకరు చేతిలో చేయివేసుకుని మాటయిచ్చుకున్నారు. మాటమాటగానే వుండిపోయింది కాని రాణి మాత్రం నాకు దక్కలేదు.. మావయ్యని మోసంచేసి రాణిని దక్కించుకున్నాడు నాగభూషణం అదంతా ఎలా జరిగిందో, అసలు నిజం ఏమిటో ఆ భగవంతుడికే తెలియాలి. కాని, నాకు తెలిసిందల్లా ఒక్కటే మావయ్య పొలంమీద చాలా అప్పులు తీసుకున్నాడనీ, అవి తీర్చటానికి నాగభూషణాన్ని ఆశ్రమించాడనీ అందుకు వడ్డీగా వాడు రాణిని చేజిక్కుంచుకున్నాడనీ ... కాని రాణి ఆ పెళ్లికి ఎందుకు వప్పుకుందో అమ్మ ఎందుకు వూరుకుందో ఆ వివరాలేవీ నాకు తెలీదు .. ఆ బాధ భరించలేకే ఆర్మీలో చేరాను .. నా ఎడబాటు భరించలేక అమ్మ మంచం పట్టి మనోవేదనతో మరణించింది ఆ విషయం తెలిసి కూడా ఆఖరిసారిగా అమ్మని చూడటానికి వెళ్లలేకపోయాను మనసుకి పట్టిన వైరాగ్యం అలాంటిది.. . నేను మాత్రం ఏం చేయగలను...."

సత్యం అచేతనంగా చూస్తూ వుండిపోయాడు. ఆవేదన అణగార్చుకోటానికి మరో గుక్కెడు మత్తుపానీయాన్ని ఆస్వాదించి మళ్లీ మొదలుపెట్టాడు వెంకట్రావ్.

"అదృష్టం నావెన్ను తట్టి పేదగొప్పల పాచికలాటలో నన్ను గెలిపించింది కాబట్టే యింత పెద్దవాణ్ని అయ్యాను.... నీకు తెలుసుగా డబ్బున్న మనిషి చుట్టూ క్రిమికీటకాదులు ఎలా చేర్తాయో.... నా విషయంలో కూడా అది అక్షరాలా నిజమయ్యింది.... పోతే ఒకరకం దెబ్బతిని వున్నాను కాబట్టి మరో రకం దెబ్బతినకుండా జాగ్రత్త పడగలిగానే కాని.... మానుకున్న మొదటి గాయంమీద మళ్లీ దెబ్బతగలకుండా కాపాడుకో లేకపోయాను. . ఒకసారి అనుకోకుండా రాణిని మళ్లీ కలిశాను... నాగభూషణం నాగుపాముని తెలిసి వుండికూడా పిలిచి పలకరించాను.... ప్రేమ చంపుకోలేక యింటికి ఆహ్వానించాను.... అది సత్యం నేను చేసిన మహాపాపం... దానికి ఫలితం ఏమిటో తెలుసా.... ఆ అమాయకురాలికి మరణదండన ... అవును సత్యం.... ఆ నాగభూషణం హంతకుడు.. కిరాతకుడు.... రాణికీ నాకూ ఏదో సంబంధం వుందని అపోహపడి కట్టుకున్న భార్య ప్రాణాన్నే బలితీసుకున్నాడు దుర్మార్గుడు....- తన తప్పు కప్పి పుచ్చుకోటానికి కాలుజారి టేంక్‌బండ్‌లో పడిందన్న కథ సృష్టించి నమ్మించాడు అందర్నీ . కాని నిజం ఏమిటో నాకు తెలుసు.... వాడే చంపించి టేంక్ బండ్‌లోకి విసిరించాడు నారాణిని . అవును సత్యం....ఆ అఘాయిత్యం జరగటానికి రెండు రోజుల ముందే రాణీ నాకు ఫోను చేసింది.... ఏం చెప్పిందో తెలుసా.... పెళ్లయిన ఆడది ఏదయినా భరిస్తుంది కాని ఎవరైనా శీలాన్ని శంకిస్తే మాత్రం భరించలేదు అంది.... మనం యిద్దరం యిక కలుసుకోకూడదు అని శాసించింది. అప్పటికే నేను గ్రహించలేక పోయాను పిచ్చి ప్రేమ నన్ను గుడ్డివాణ్ని చేసింది సత్యం ... యిప్పుడైనా అర్ధమయ్యిందా నాగభూషణం ఎలాంటి మనిషో... పాము ఎవరైనా తనదారికి అడ్డువస్తే నే

కరుస్తుంది.... కాని భూషణం వున్నాడు చూశావ్వా ఆష్టదారులు తొక్కి ఎవరినైనా కరుస్తాడు "

సత్యం పిచ్చిగా కళ్ళు తేలవేసి చూశాడు

పోనీలే... జరిగిందేదో జరిగిపోయింది ఎవరి-కర్మకి ఎవరు కర్తలు. ఏదేదో వాగి నీకు తలనొప్పి తెప్పిస్తున్నాననుకుంటాను సారీ సత్యం నా బాధలు చెప్పుకోటానికి యింతవరకూ నీలాంటి ఆత్మీయులు ఎవరూ దొరకలేదు మరి ఏం చేయమంటావు... నీకు బోల్డంత డబ్బువుంది చెప్పుకుని ఏడ్వటానికి ఎవరూ దొరకపోవటం ఏమిటి.... చిత్రంగా వుందే అంటావేమో. అందు-లోనే వుంది మర్మమంతా. " ఓ జీవంలేని నవ్వు నవ్వి చెప్పటం కొనసాగించాడు వెంకట్రావు "డబ్బుతో ఎన్నో కొనవచ్చు... యింకెన్నో సృష్టించుకోవచ్చు కాని పోయిన మనిషిని మనసునీ మాత్రం వెనక్కి తెచ్చుకోలేము....అభిమానాన్ని, ఆత్మీయతని కొని-పెట్టలేం... అవి మాత్రం సహజ సిద్ధంగా పుట్టాల్సిందే మరి. "

మత్తెక్కిన మనిషిలా మాటలు తడబడ్డాడు వెంకట్రావ్.

"చూడు సత్యం నాకో మంచి ఐడియా వచ్చింది నాతో హైదరాబాద్ ఎందుకు రాకూడదు నువ్వు - అవును సత్యం నువ్వు వచ్చి తీరాలి ."

"నేనా" సత్యం గుండెల్లో రాయి పడింది

"అవును సత్యం...నీకంటే ఆత్మీయులు నాకు ఎవరున్నారు చెప్పు. .. అంతకంటే ఎక్కువే నువ్వు ఒకనాడు నాకు ప్రాణదానం చేశావు మరి ఆ ఋణం ఏ దిచ్చి తీర్చుకున్నా తీరదు సత్యం కనీసం యిలాగైనా కొంచం తీర్చుకోనీ .. నా కంపెనీలు అన్నింటిలో నిన్ను షేర్‌హోల్డర్‌ని చేస్తున్నాను ఈ రోజునుంచి ..." వెంకట్రావ్ మాటలు ముద్దపోతున్నాయి సత్యానికి ముచ్చెమటలు పోస్తున్నాయి

"అయిదారు లక్షలుపెట్టి నీకు మంచి బిల్డింగు కట్టిస్తాను...నీకు ఎక్కడ కావాలంటే అక్కడ - ఎంత డబ్బు అయినా ఫర్వాలేదు నీ పిల్లలికి మాత్రం మంచి చదువులు చెప్పించాలి... నీ కుటుంబ-మంతా సుఖసంతోషాలతో కలకాలం వుండాలి సత్యం....నా చుట్టూ క్రిమి కీటకాదులు ఎన్నో పొంచి వున్నాయని నువ్వే గుర్తిస్తావు, చూస్తుండు తీపి వస్తువు ఏదైనా మనుష్యుల్ని ఎలా ఆకర్షిస్తుందో నీకే తెలుస్తుంది...సినిమాల్లో చూడటంలేదూ జీవితం కూడా అంతే. నిజానికి జీవితమే ఓ సినిమాయేమో...." నవ్వలేక నవ్వాడు వెంకట్రావ్ నీరసంగా.

అప్పటికే అతడి కళ్ళు మగతగా మూతలు పడుతున్నాయి.

"కొందరు నటించి జీవితాన్ని వెండి తెరమీదకి ఎక్కించుకుంటారు.... కొందరు మనలా తెరమీదకి ఎక్కకుండా జీవితాంతం నటిస్తుంటారు హృదయమే ఓ పెద్ద సినిమా తెర సత్యం .. మెదడులో పేరుకుపోయిన స్మృతి చిహ్నాల్ని కరిగించు-కుని హృదయం అనే తెరమీద వేసుకుని చూస్తే తెలుస్తుంది బ్రదర్ జీవితం సినిమాకంటే ఎంత చిత్రంగా వుంటుందో? ఎక్కడ ఎప్పుడు తప్పటడుగు వేశామో... ఎవర్ని మోస పుచ్చామో . ఎవర్ని మురిపించామో.. అంతా స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది మరి.. సత్యం. ఏమిటి నువ్వు మసకగా కనిస్తు-న్నావు.. నా గొంతుక పొడారిపోతోందేమిటి? సత్యం .. ప్లీజ్.. ఏం చేస్తున్నావు. స. ..త్యా.. ం" వెంకట్రావు నోరు శాశ్వతంగా మూతపడింది.

సత్యానికి అప్పుడే తెలిసింది తను ఎంత తొందర-పడ్డాడో?

'భగవంతుడా ఏమిటీ దారుణం.. ' అతడి మనసు మౌనంగా రోదించింది వుక్కిరి బిక్కిరి అవుతున్న వెంకట్రావ్‌ని చూసి. మీట విరిగిన మర బొమ్మలా, చేష్టలుడిగాడు సత్యం శాశ్వతంగా! □

ఇ'వేమన' పద్యాలు